אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת איב

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ה' שבט תר"פ - ירושלים

נמען: האיכרים, הכורמים וסוחרי יבול הארץ במושבות

הרב קוק מזכיר את הקשר מימי יפו, כשעודדו את שמירת המצוות התלויות בארץ, וזו גם מה שמחבב את הארץ על שומרי התורה ומרחיב את שוק יבולה. ב"ה, תיקון תרומות ומעשרות, ערלה וכלאים מתקיים בחפץ לב. הרב קוק שולח שוב את הרב בן ציון ידלר, הממונה הראשי על תיקון תרומות ומעשרות, ומבקש לחזק את ידיו ולכבוש את שוקי הארץ ביבול אחינו.

עיקרי הדברים

- זיכרונות מיפו.
- מצוות התלויות בארץ.
- שליחות הרב ידלר.
- יבול הארץ בשוק.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1]. ירושלם ת"ו[2], יום ה' לחדש שבט, תר"פ[3]

אחי היקרים מישבי שוממות ארצנו [על פי ישעיהו מט, ח] הקדושה. ובוני חרבותיה, אכרנו וכורמנו יושבי המושבות החביבות, וכל העוסקים בסחר יבול ארץ הקודש, להרחיב מחית עם ד' המתישב על אדמת קדשו תובב"א[4]. שלום וברכה, ברכת עולמים מהר הקודש מציון וירושלים אחים אהובים, מאז אשר חנני צור ישראל וגואלו בחסדו, לעמוד לשרת לפניכם בקודש, בהיות עוד מושבי בעה"ק[5] יפו ת"ו, בתקופת השנים שעברו, לפני תקופת הרת עולם, [לפני מלחמת העולם הראשונה ("הרת עולם", מתפילת ראש השנה)] וסערת המלחמה אשר עברה. היה תמיד דבור של חבה מצוי בינינו, על ידי פגישות לעתים מזומנים. ועל ידי מכתבים ערוכים בכל רגש אמתת עזוז אהבתנו הנאמנה, אהבת עולם אשר לא תשכח, הקשורה בנועם חמדת עז. ידידות ארץ חמדה, ואהבת בניה בוניה מקוממי הריסותיה, וגודרי פרצותיה, משובבי נתיבותיה לשבת. [ישעיהו נח, יב] ודברנו היו תמיד באמנה, להעיר ולעורר אהבת הקודש החתומה בלבבנו בחותם חי וקיים לעד, בדבר שמירת קדושת ארצנו הקדושה ברושם קדשה של המצות התלויות בארץ כתורה וכמצוה, על פי כל דרכי תורה מורשה קהלת יעקב. [דברים לג, ד] ועמדת הקודש הזאת, היא היא גם כן המרהיבה את נפשות עם ד' לאהבת ארץ אבות, והעוזרת להרחבת סחר יבול ארצנו הקדושה בין אחינו הנאמנים לדי ולקדושת התורה ומצותיה, השומרים באהבה ונעימת קודש בגאון ועז.

---

1 ב"ה - ברוך השם

2 ת"ו - תבנה ותכונן

3 תר"פ - השנה תר"פ (1919/1920)

4 תובב"א - תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן

5 בעה"ק - בעיר הקודש

את חקות הקודש בדבר המצות התלויות בארץ וב"ה[6] שפרץ טהרה בישראל ["פרצה טהרה בישראל" (שבת יג)] על אדמת הקודש, ובחפץ לבב הולכים הם ומתקיימים פקודי ד' הישרים בתיקון תרומות ומעשרות, ערלה וכלאים, [מצוות התלויות בארץ: הפרשת תרומות ומעשרות מהיבול, איסור פירות שלוש השנים הראשונות לנטיעה (ערלה), ואיסור הרכבת מינים (כלאים)] המצות התדיריות כדבר ד' על ישראל עמו על חבל נחלתו. ועתה אחינו החביבים, אשר מאת ד' היתה זאת, ומהפכת העולם ושאון הלאומים הביאו מתוך מחשכיהם קוי אורה המתוקים, את ערכי צפיות ישועתנו ורשמי תקות הרחבת ישוב ארץ אבות הולכים ומתגלים, בימין ד' רוממה העושה חיל. [תהלים קיח, טז] הנני בזה לחזק את רוחכם הטובה והנאמנה, להוסיף אומץ בטהרת ידיכם הנשואות תמיד קודש לבנות את ארצנו הנשמה. וכמאז כן גם עתה. ביתר שאת וביתר עז, תמלאו ידיכם קודש לד' ולעמו, ולבנין ארץ חמדתו במשמרת הקודש, להרבות ידידות ארץ חמדה כבודה והדרה, ולכבוש את שוקי הארץ במלואם ביבול אחינו משדדי אדמתנו החביבה.

והנני שולח בזה כמאז ציר אמונים, זריז בעבודת הקודש הרב ר'[7] בנציון ידלר, הממונה הראשי לפקוח תקון תרומת ומעשרות, והמצות התלויות בארץ בכלל באה"ק[8]. תכון עתירתי אחי האהובים לחזק ולאמץ את ידי צירנו. להדר ולפאר את כבוד ארצנו הקדושה, ולרומם ולכבד את עובדיה ומישביה לעיני כל עם ד' הגוי כולו. גוי קדוש שומר אמונים ע"י[9] שמירת המצות התלויות בארץ כדת תוה"ק[10]. חזקה היא תקותנו, כי מהרה ישיב ד' את שבות אהלי יעקב כימי עולם וכשנים קדמוניות. ומלך ביפיו. וכהן על כסאו. ארמון על משפטו. ועם ד' שוכן לבטח בארצו, תחזינה עינינו, ושב יעקב ושאנן ואין מחריד. [ירמיהו ל, י] והיה זה שלו'[11] וברכת ד' מקודש, עליכם אחי היקרים. יברך ד' חילכם, ושדי תנובות [שדות תנובה] ימלאו ברכה עד בלי די, כנפשכם היקרה ונפש הקשור באהבתכם.

החותם בברכת ישועת חומות וחיל במהרה בימינו אמן

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

עובד לעם קדוש על אדמת הקודש, החונה פה עיה"ק[12] ירושלים תובב"א[13]

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

6 וב"ה - וברוך השם
7 ר' - רבי
8 באה"ק - בארץ הקודש
9 ע"י - על ידי
10 תוה"ק - תורתנו הקדושה
11 שלו' - שלום
12 עיה"ק - עיר הקודש
13 תובב"א - תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן